

סדר הלימוד ליום יט שבט [יום 137 בשנה]

ספר מגלה עמוקות רנ"ב אופנים על פ' ואתחנן — אופן ע"ד

קִיּוּת

ראה משה רבינו מחלוקת הלל ושמאי, שהיה מחלוקת גדול בי"ח דברים שגזרו בו ביום, והיה אותו יום קשה כיום שעשו ישראל את העגל – כמה ענינים נפלאים בענין השייכות שבין משה רבינו ע"ה להלל הזקן – רצה משה שיהיה חסד אל גובר מדתו של הלל, ולא יהיה הלל כפוף תחת שמאי שהוא דין, לכן רצה לכנס לארץ ישראל לתקן י"ח דברים, כי ארץ ישראל תמן, וז"ה שער השמים, מנין וז"ה שהם י"ח טורי' דאפרסמונא, לכן אמר אעברה בה' יתירה שרמז על הלל – והשיב הקב"ה רב לך, הגדולה של הלל היא שלך, והעגל שהוא בא מן ערב רב, הוא עדיין מרקד באותו דור, אל תוסף דבר, ולכן היו פ' תלמידים של הלל, כמו שהיה משה בן פ' שנה בעמדו לפני פרעה

ראה משה רבינו מחלוקת הלל ושמאי, שהיה מחלוקת גדול בי"ח דברים שגזרו בו ביום, והיה אותו יום קשה כיום שעשו ישראל את העגל כדאיתא בשבת (דף י"ז ע"א). והנה כשעלה משה למרום מצא להקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות, אמר לו הקב"ה ה"יה ל"ך ל"עזרני (שבת דף פ"ט ע"א), כתב ה"ארי ז"ל ר"ת ה"לל, כי הלל חי ק"ך שנה כמנין שנותיו של משה. ומשה בקש על ה"לל שהוא סוד אדנ"י, שישפיע לו הקב"ה אות י', ואמר ועתה יגדל נא כח אדני (במדבר יד יז), י' רבתי, ויהיה הלל בי'. והי"לל שהיה מן גופו של משה, לכן היה ת"ר סדרים משניות בימיו.

ולפי שהיה אותו יום קשה כיום שעשו בו את העגל, הוצרך משה להתפלל עליו, ופתח באדני שהוא סוד הלל בלא י', ועליו בקש מאחר שהחלות להראות לי את גדלך בסוד ועתה יגדל נא כח אדני, ז"ש ואת ידך הוא סוד י' של יגדל, חזקה רומז במלת ח"זקה שהוא בגימטריא ק"ך שנה, שהיה חי הלל כמו משה כדאיתא בספרי (בפרשת וזאת הברכה). והנה מתחילת הבריאה אמר נעש"ה אדם בצלמינו (בראשית א כו), נוטריקון נ"מלך ע"ם ש"מאי ה"לל, שהם כלל כל נשמות הצדיקים. לכן קרא אותם רבי שמעון בן יוחאי במחלוקת שמי' אבות העולם (במדרש רבה פרשת בראשית [ב"ר פ"א ט"ו]) ובמסכת חגיגה דף י"ב [ע"א]), שהן הן ממש אבות העולם שמאי משמאל המרכבה, הלל מימין המרכבה. משה קבל תורה מסיני (אבות פ"א מ"א), מש"ה נו"טריקון מ"חלוקת ש"מאי ה"לל, ה"כל ש"מעו מ"סיני. את גדלך זה הילל מסיטרא דימינא, ואת ידך החזקה מסיטרא דשמאלא, ונחלקו אבות העולם שהם שמאי והלל בבריאת שמים וארץ, ז"ש אשר מי אל בשמים ובארץ.

ולפי זה רצה משה שיהיה חסד אל גובר מדתו של הלל, ולא יהיה הלל כפוף תחת שמאי שהוא דין, לכן רצה לכנס לארץ ישראל לתקן י"ח דברים, כי ארץ ישראל תמן וז"ה שער השמים (בראשית כה יז), מנין וז"ה שהם י"ח טורי' דאפרסמונא, לכן אמר אעברה בה' יתירה שרמו על הלל. והשיב הקב"ה רב לך, הגדולה של הלל היא שלך, והעגל שהוא בא מן ערב רב, הוא עדיין מרקד באותו דור אל תוסף דבר, ולכן היו פ' תלמידים של הלל,

כמו שהיה משה בן פ' שנה בעמדו לפני פרעה (שמות ז ז), ואות פ' מורה על אור פתח דברך יאיר (תהלים קיט קל), לא זכר דוד אור בתמניא אפי רק באות פ'. ולכן מתחילת בראשית יש פ' אותיות עד מלת אור, והוא סוד תורה שבעל פה, רמז הקב"ה למשה ה"וא י"היה ל"ך ל"פה (שמות ד טז), ר"ת ה"ליל ב"י, וכן מ"שה ל"עיני כ"ל ישראל (דברים לד יב), וכן אל מול פני המנורה (במדבר ח ב), ס"ת הילל ב"י שהוא סוד תורה שבעל פה, שמשם נתפשטו כל הוראות של ישראל.

ק"ט

אלו נכנס משה לארץ ישראל לא היה מחלוקת בעולם, אבל משהכה משה בסלע רבו המחלוקת בישראל, והוא סוד סלע המחלוקת, ר"ל מן הסלע בא המחלוקת בישראל - וזה סוד המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל, ר"ל בהכאות הסלע גרם משה שהתורה יורדת טיפין טיפין ובא המחלוקת - וזה סוד הפסוק הלא כה דברי כאש נאם ה', דמי גרם הניצוצין שמתחלקין לכמה גוונים, זה בא לנו מן פטיש יפוצץ סלע, הפטיש שהכה משה בסלע גרם שמתפוצצין ורבין המחלוקת בישראל, פט"יש בגימטריא מ"טה מ"שה, שזה גרם הכאת המטה

ואלו נכנס משה לארץ ישראל לא היה מחלוקת בעולם, אבל משהכה משה בסלע רבו המחלוקת בישראל, והוא סוד סלע המחלוקת, ר"ל מן הסלע בא המחלוקת בישראל, וזה סוד המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל (במדבר כ' [ג]), ר"ל בהכאות הסלע גרם משה שהתורה יורדת טיפין טיפין ובא המחלוקת, וזה סוד הפסוק הלא

כה דברי כאש נאם ה' (ירמיה כ"ג [כג כט]), דמי גרם
הניצוצין שמתחלקין לכמה גוונים, זה בא לנו מן פטיש
יפוצץ סלע, הפטיש שהכה משה בסלע גרם שמתפוצצין
ורבין המחלוקת בישראל, פט"יש בגימטריא מ"טה
מ"שה, שזה גרם הכאת המטה. ועל זה אמר משה
שמתחילה נצב על הצור ויזוכו מים (תהלים קה מא), ז"ש
את גדלך, שהחלות להראות לי כשהייתי במסה את עבדך
זה מטטרון, כי מטה משה זה הוא מטטרון, על פעם אחד
אמר את גדלך, על פעם השני שהכה ביד, אמר את ידך
החזקה, בסוד בדברים לא יוסר עבד (משלי כ"ט [כט יט]),
שהוא סוד מטה משה.

